

[Kirkeministeren.]

jeg var Minister, var det, fordi jeg syslede med omfattende Besparellesforanstaltninger. Naturligvis, det var en Risiko, for jeg kunde jo ikke gøre Regning paa — det vil jeg villigt indrømme —, at disse Foranstaltninger kunde gennemføres. Og de blev altsaa ikke gennemført, takket være Ministerskiftet.“

Saa vidt Kirkeminister Dahls Udtalelser ifølge Rigsdagstidende dengang.

Ser vi nu, ca. 10 Aar senere, paa Forholdene dengang, saa ved vi, at i Foraaet 1926 forelaa der en Kassebeholdning pr. 1. April 1925 paa 279 000 Kr., som maatte ventes at blive forvandlet til et Underskud i Løbet af Aaret 1925—26. Men næste Aar, da Venstre havde Magten, og da Venstres Kirkeminister havde Ansvaret, var der pr. 1. April 1926 et Minus paa 916 000 Kr., og desuagtet nøjedes Kirkeminister Bruun-Rasmussen med at udskrive 3 Mill. Kr., skønt det faktiske Behov for hvert af Aarene 1924—25 og 1925—26, altsaa de to sidst afsluttede Regnskabsaar, havde vist sig at være nær ved 3,2 Mill. Kr. Det vil sige, at Venstres Kirkeminister udskrev saa lidt, at det Underskud, der fandtes, maatte antages ved hans for ringe Udskrivning at blive væsentlig forøget, hvad ogsaa skete, saa meget mere som de førnævnte Lønningsforbedringer og Embedsbesættelser satte ind til Forstærkelse af Underskuddet.

Kirkeminister Dahl har i den Tale, jeg før citerede, motiveret, at han de to Aar nøjedes med en saa ringe Udskrivning. Jeg har nævnt, at i det første af de Aar, hvor han har Ansvaret for Udskrivningens Størrelse, var den sidste Kassebeholdning der var Mulighed for at kende, paa 958 000 Kr. og det næste Aar paa 279 000 Kr., men i de 3 Aar — den ærede Ordfører for Forespørgerne tager nemlig fejl, det var ikke i 2, men 3 Aar, Bruun-Rasmussen havde Ansvaret som Kirkeminister for disse Udskrivninger — udviste de sidst kendte Regnskaber hvert Aar stigende Overtræk paa Finanshovedkassen, og desuagtet var Skatteudskrivningerne stadig for smaa. Jeg har ikke noget Ønske i Retning af nu 10 Aar senere at rette Angreb paa Kirkeminister Bruun-Rasmussen derfor, men naar jeg har det Indtryk, at Kirkeminister Dahl skal have Bebrejdelse for, hvad der er fremkommet af Underskud ved Venstregeringens Dispositioner i Aarene 1926—29, ønsker jeg heroverfor at erindre om, at det Underskud paa 2 Mill. Kr., der opstod i hans Tid, i Venstres Periode voksede til 3 à 3½ Mill. Kr., og at det efter min Mening

er langt vanskeligere at forsvare Dispositionerne i 1926—29 end dem i 1924—26. Venstre og dets Kirkeminister har da heller aldrig forsøgt derpaa, der mangler enhver Motivering fra Venstres Side for denne Politik. Derfor er det muligvis paakrævet at fastslaa, at hvad der fra Venstres Side udtales af Kritik over Underskuddet i Kirkeminister Dahls første Ministerperiode med stærkt stigende Styrke rammer Venstres Underskud i Aarene 1926—29.

Der er fra Venstres Side her i Tinget af det tidligere Medlem Pastor Nedergaard rettet Angreb paa Kirkeminister Dahl i Anledning af den Sag, jeg her har omtalt, Angreb, der er aldeles ubeføjede og misvisende, og derved er der i visse Kredse skabt en ubegrundet Uro. Sandheden er, som sagt, den simple, at Venstres Kirkeminister Bruun-Rasmussen i denne Sag er langt lettere at angribe og langt vanskeligere at forsvare end Kirkeminister Dahl, og det er derfor beklageligt, at Pastor Nedergaard ikke nu, da Oplysningerne foreligger offentlig tilgængelige, kan staa til Regnskab fra denne Talerstol for sine ganske grundløse Angreb og Udtalelser her i Tinget, naar han f. Eks. — det findes i Landstingstidende 1934—35, Sp. 1790 — uden at rette et bebrejdende Ord mod Hr. Bruun-Rasmussen angriber Hr. Dahl for de 3½ Mill. Kr. og sammenligner hans Skatteudskrivning med Estrups.

Som det hele har foreligget, har jeg ikke kunnet undgaa at fremsætte disse Bemærkninger, men i øvrigt finder jeg, at rimeligere end at kritisere Skatteudskrivningsdispositioner i Aarene 1920—30 — og nu bagefter kan de *alle* for hvert af disse Aar kritiseres — synes det mig, det er at erkende de Vanskeligheder, der findes paa dette Omraade, og som navnlig dengang fandtes. En Vanskelighed ved Beregningen af Landskirkeskatten er det, at en ikke ringe Del af Præstelønningsmidlerne skulde indgaa ved Betaling efter Kapitelstakst, og den Kapitelstakst, der for det enkelte Aar fik Betydning med Hensyn til Regnskabet, blev først sat i Slutningen af Finansaaret, det vil sige et Aar efter at Kirkeskatten var bestemt. Det maa være tilstrækkeligt at illustrere dette Usikkerhedsmoment ved at nævne, at Kapitelstaksten for Byg — den afgørende Kornsort i dette Forhold — for 1924 var 28 Kr. 69 Øre og for de følgende Aar 17 Kr. 15 Øre og 15 Kr. 45 Øre; altsaa netop i de Aar, hvor Underskuddet fremkom, var der en saa voldsom Svingning. Og kunde man saaledes kun med stor Usikkerhed beregne Indtægterne, var det samme